

MEGSZÓLALT "MUNICI-PÁL"

London és Ottawa között van egy kis különbség. Nemcsak nagyságra, hanem általános jellegre nézve is. A hétmillió brit székelyváros mellett ugyan számba sem jöhet a franciás benyomást keltő 125 ezer lakosú kis ontariói városka, honnan egész Kanada sorsát dirigálják. Sokan csodálkoznak is azon, hogy miképpen kerülhetett ebbe a "vidéki" helységbe a központi kormányzat minden tartozékával és sallangjával egyetemben. Persze kevesebben csodálkoznak, ha figyelembe vesszük azt a versengést, ami Keletkanada francia-, illetőleg angol fővárosa: Montreal és Torontó között évekig folyt a kormányzat székhelyének birtokáért.

De nehogy régmúlt idők féltékenységi jeleneit felidézve még véletlenül is eltérnénk a tárgytól, maradjunk csak annál, ahol elkezdődött. Azaz a London és Ottawa közötti különbségnél. Hát ez sok mindenben megnyilatkozik a legutóbb éppen életbe, husba és immár idegekbe vágó körülményekkel kapcsolatban. Röviden meg is emlékeztünk arról, hogy a londoni Canada House-ban milyen eredményes konferencia élén elnököt Bennett miniszterelnök, kinek személyét ezuttal sokkal nagyobb tiszteletben tartották, mint csak néhány évvel ezelőtt.

Az utóbbiak is megvolt a maga magyarázata. Az angolok nem szeretik, ha velük felülről lefelé beszél valaki, viszont azt nem bántják, ha ennek révén azután más országokkal szemben előnyöket csikarnak ki a brit világkereskedelm számára. Miután már eddig jutottunk, ne is menjünk tovább a igyekezőnk megállapítani azon eredményeket, amiket a Bennett miniszterelnök vezetésével lefolyt londoni buza-konferencia a kanadai farmer számára jelent. Mert ugyebár annak lett volna valami értelme, ha végeredményben a termelő és a fogyasztó érdekében tegyenek igazságot azok a bizonyos nagyfejek?

Hogy tulajdonképpen mi történt Londonban, mi sem, arról sokat lehetne írni, de a lapnak más cikkében részletezett megállapodások egyelőre nem valami sok előnyről biztosítanak, jobban mondva mindaddig nem bírálhatók el, míg a gyakorlatban ki nem próbálták azok életképességét. A megállapodások elégtelenségéről azonban máris hangzott el néhány szakértői megállapítás, azok nyomán számtalan újságcikk, melyeken kívül a múlt hét folyamán még egy eddig aránylag csendesen meghuzódó testület is hallatta panasz-szavát: a nagy gabonatermelő területek közigazgatási szerveinek küldöttsége.

Tehát "Munici-Pál" — mint ahogyan néhány magyar tisztelt a municipalitás nevezett körjegyzőségeket — megszólalt. Még pedig annak a küldöttségnek az alakjában, mely Bennett miniszterelnöknek közvetlen hazaérkezése után jelentkezett kihallgatásra. Ahelyett azonban, hogy a londoni paktumból várható lönyöket jöttek volna megköszönni ezek az adóbeszedő szervek — segélyt kértek. Még ez sem hozta volna ki sodrából az ország első tisztviselőjét, ha a municipalitás még a tavalyinél is több segélyt nem kért volna!

Kellemetlen helyzetbe került a miniszterelnök, aki nem is tagadta a nála megjelentek előtt a londoni tárgyalások után kiábrándítólag ható fogadtatást. Mint a keleti ipar-érdekek legközelebbi miniszterelnöké nőtt politikusi szem elől tévesztette azonban, hogy Ottawa, ha még oly messzire esik is Nyugatkanadától, mégis sokkal közelebb van, mint London. Itt, az

ország fővárosában mégis jobban sajnó minden, ami a tökéletlen gazdasági rend és a különböző visszásságok miatt bántja a termelőt, a dolgozót, a keresőt, az adófizetőt és a — munkanélküli vándort, kinek nincs fejét hol lehajtania.

A nagy angol újságok híradásából meggyőződhetünk Bennettnek még az ellenségei is, hogy rátermett, hozzáértő államférfi, aki bizonyos nagyvonalú elgondolásokat nagyszerűen tudna végrehajtani — például a saját papír- és gyufagyári üzemeiben, melyeket tényleg példás színvonalra is emelt. Ellenben maga az a példa, hogy Nyugatkanada granáriumban, a nem is olyan régen tejjel-mézrel folyó Saskatchewanban a municipalitás-ké fele, szám szerint mintegy 140-nem hogy nem fogja tudni beszoigáltatni a kirótt adót, hanem egyenesen támogatásra, az ugynevezett relief-re szorul a kincstártól — nem sok dicsőretet rejtget a közelmúlt esztendő politikájá részére.

Ezelőtt két évvel több mint tízmillió dollárt utaltak ki az állampénztárból Saskatchewan kiszáradt vidékeinek felségélyezésére. Az idén hasonló összegre lesz szükség, noha az északi vidékeken aligha kérnek segélyt, mivel aránylag közepes a termés. A természeti csapásokon felül azonban még számtalan közgazdasági és hivatalos fonákas rontja mindjobban a helyzetet, amit relief-fel sem lehet gyógyítani. Hogy mivel? Azt Ottawanak is végre meg kell hallania: a kisemberek érdekeit védő törvényekkel!

Rockefellerék szövetségben a Szovjettel

A "MAGARA HAGYOTT" MOSZKVA ÉVEK ÓTA TEVÉKENY TAGJA A VILÁG EGYIK LEGPROFIT-ÉHESEBB KAPITALISTA ÉRDEKSZÖVETSEGENEK — SZENZÁCIÓS RÉSZLETEK A SZINFALAK MÖGÖTT LEJÁTSZÓDÓ ÜZLETI SZEMFÉNYVESZTÉSÉRŐL

Az amerikai szenátus bankügyi bizottsága, amely az amerikai pénzügy világ több oszlopát megbuktatta, John Pierpont Morgant, a Wall Street koronázatlan fejedelmét ellen is vizsgálót indított, 80 millió dolláros adócsalás miatt. Egy hónapos szakadatlan tárgyalás után az államügyész a következő vádat emelte:

"Már eddig is bebizonyítottam, hogy a sokszoros milliók nem fizetik lelkiismeretesen jövedelmi adójukat. Bebizonyítottam, hogy a magánbankok sokmillió nyereséget vágnak zsebre a legrettenetesebb gazdasági válságok idején. Ellenkezik a közérdekkel, hogy a magánbankok befolyásuk alá kerítsék az ország vasutait, gáz villamosságát és egyéb közhasznú üzemeinek túlnyomórészt és döntő befolyást gyakoroljanak a legfontosabb kereskedelmi vállalatok felett. Mindkét mutatója, hogy az idevonatkozó törvényeket jelentékenyen meg kell változtatni".

MORGAN AZ ANGOLOK, ROCKEFELLER AZ OROSZOK MARMARA HAJTJA A VIZET

A szenátusi vizsgálóbizottság működését egyelőre észre halasztották, amikor az időjárásal együtt talán a szenvedélyek is lehűlnek. Morgan időkben már Európába hajózott és Londonban egy nyilatkozott, hogy semmiféle "üzleti ügygel" nem akarja idejét tölteni. Ez a nyilatkozat annál nagyobb feltűnést keltett, mert az Egyesült Államokban a nagyiparok és a magánbankok éppen az elmúlt hónapokban folytattak szívós harcokat Roosevelt ellen, igaz, pénzügyi terveit ellen, igaz,

hogy vajmi kevés sikerrel. Amíg Morgan Európában időzik, addig leghatalmasabb ellenfeleit, az ifjabb John D. Rockefeller az új nagy nemzeti mozgalom élére állott a veszélyeztetett Morgan érdekeit.

A szenátusi vizsgálat csupán egyik jelene annak a kulisszák mögött folyó óriási nagy küzdelemnek, amely nem csupán az Egyesült Államok, hanem az egész világot érintő gazdasági egyeduralomért folyik. Ennek a modern történelmi drámának féltett kincsét, a petróleum és olaj, a mozipar, szovjet-szállítások, bankok milliói felett való rendelkezés, a távol Kelet-, valamint Kína és Japánnal való kereskedelmi összeköttetés és a német érdekeltségek alkotják. A láthatatlan főszereplők a Morgan-ház és szövetségesei, ellenfelei pedig a Rockefeller-csoport, mely — mint látni fogjuk — Moszkvával egyetértésben akarja blóttítani a maga óriási profitját.

ARANYRUBELEKEN HIZOTT MÉG GAZDAGABB A BIBLIÁS MILLIOMOS

Amióta az Egyesült Államok legfelsőbb bírósága az antitruszt törvény alapján feloszlatta a Standard Oil Társaságot, a Rockefellererekről csak adományszavakkal kapcsolatosan halott a világ. Tudományos halottak, iskolák és egyetemek bőségesen részesültek abból a lóttából mint félmillió dollárról, mit a 94 éves John D. Rockefeller szétosztott.

A feloszlított Standard Oil helyét harminc vállalat alakította, amelyek egyik-másikának évi jövedelme sokszorosan túlhaladja az eredeti anyavállalat hasznát. A Rockefellerek pedig szigorúan ragaszkodtak házi törvényükhöz, a nyilvánosság előtt csak bibliával kezükben és lehetőleg keveset szerepeltek.

Miódon a Rockefellerek különböző pénzügyi hadjáratainak vezénylő tábornoka ez év januárjában a newyorki Chase

National Bank elnöki székébe került, a Wall streeten az emberek sejtették, hogy valami nagy dolog van a levegőben. A Chase bank nemzetközi viszonylatban egyike a legismertebb pénzintézeteknek, amelyet néhány évvel ezelőtt a Bank de France pörölt, hogy a páncélkamrában letétbe helyezett szovjet-aranyakat, mint a franciák eredeti tulajdonát, megkaphassa. A Bank de France a pert elvesztette és a Chase most elengedő aranyfedezet birtokában, nyugodtan pénzelheti a szovjet kereskedelmi szerveknek az Amtorg-nak üzemeltetett. A nagytoke nem válogatós üzletfelekben.

PROFIT-ÉHSEGE MOZGATJA A VILÁGOT NEW YORKTÓL — MOSZKVAIG

Amint Roosevelt elnök bevendült a Fehér Háza és bekövetkezett a bankzárlat, és a dollár zuhanása, Rockefellerék rugalmasan az új irányzathoz simulnak, sajtójuk pedig állandóan a szovjettel való gazdasági kapcsolatok fölvetését és az orosz kormányzat elismerését követeli.

A kulisszák mögé tekintve, könnyen érthetővé válik ez a nagy lelkesedés, hiszen Rockefellerék a Chase National Bank révén az oroszokkal összeköttetésben vannak, míg az angolokkal szoros kapcsolatot fenntartó Morgan-ház a Royal Dutch Shell olajtársaság pénzelője. Innen ered a Morgan-érdekeltség szovjet-ellenes állásfoglalása, mert hiszen az oroszok elkobozták a Royal Dutch olajmezőit, gyártelepeit, gyönyörűen kiépített, sokszáz mérföldes csőhálózatát és az egészet szöröstül-böröstül eladták Rockefellerék, a Standard Oil Company (rövidített nevén "Socony") és Vacuum Oil vállalatnak.

AMERIKA PÁNCÉLOSAI KÖZVETVE AZ OROSZ SAKKHUZASOKAT FEDEZIK

Rockefellerék vállalatolajjal nyereséget szolgáltatnak,

amelyből bőven fedezik az új befektetéshez szükséges tőkét, másrészt viszont üzleti számítások eléréséhez az is fontos, hogy jó viszonyban legyenek a washingtoni kormányzattal. Így aztán Perzsiában, Indiában, a Fekete tenger kikötőiben, avagy a kínai vizeken, ahol mindenütt óriási érdekeltségek vannak, Uncle Sam ágyúasztádjai szükség esetén megvédi a Rockefeller vagyonát, azaz — ha közvetve is — az amerikai nagykapitalizmus ennek révén szerves együttműködést tart fenn Szovjet-oroszországgal.

Rockefellerék eredetileg olajspekulánsok voltak. Az öreg "John D." vagyona alapját az amerikai polgárháborúban szerzte, mint hadiszállító és hammasosan felismerve a petródeum fontosságát, minden pénzt abba fektette. Olajkutak furását és olajmezők feltárását többé-kevésbé kockázatos vállalkozásnak tartotta. Csak amikor Stewart eredes vette kezébe a Standard Oil Company dolgait, akkor tértek a fel dolgozó és értékesítő területről a kutató és feltáró ágra.

CSALÁS, MEGVESZTEGETÉS ALAPOZTAK MEG AZ OLAJ-VAGYONT

Stewart nem csupán új eljárásokat vezetett a gyártás folyamatába, hanem a délamerikai Peru államban szűz olajterületeket szerzett, midőn 1920-ban olajinség fenyegette a világot és Oroszország, amelynek olajtermelése 1900-ban lényegesen túlhaladta az Egyesült Államokét, a háborúk és forradalmi pusztítások következtében nem kerülhetett számításba.

Az olaj után való lázas kutatás készítette akkoriban Sinclair és Doheny olajmágnásokat, hogy százezer dollár megvesztegetés árán rávegyék a Harding-kormány belügyminiszterét a kincstár tulajdonát alkotó Teapot Dome és Elk Hills területek átengedésére. Három esztendőig tartott az inség, midőn aztán 1923-ban egyszerre nyolc igen gazdag forrásra akadtak, aminek következménye a tőzsdén óriási árzuhanás volt. Stewart, hogy vállalatának az inséges időkben is nyersanyagkészlete legyen, üzletet kötött a megvesztegetőkkel, akik később a nagy botránynak mind részesei voltak.

SPEKULÁNSOK ÉS BOLSEVIKOK TULEKEDNEK A HASZONÉRT

Kiderült aztán még az is, hogy ezek a spekulánsok saját társaságuknak 33.333.333 hordó olajat adtak el, hordónként 25 cent nyereséggel. Rockefellerék ezt rossz néven vették Stewarttól, de szakításra és nyilván ellenségeskedésre csak akkor került a sor, amikor a Standard és gyermekel, a Socony és Vacuum, amelyek eddig a Royal Dutch Társasággal együtt működtek, ez utóbbit cserbenhagyva, 1927-ben megalkudtak Stallingal három esztendő időtartamra évi százezer tonna nyersolaj vételére.

A Morgan érdekeltséghez tartozó Royal Dutch ezt árulásnak minősítette. Igaz, hogy 1-dönként ő is vásárolt szovjetektől, de állítása szerint az árakat mindig ő diktálta és az ért nyereségből juttatott az előbbi birtokosoknak, így kárpótolván azokat a szovjet által elkobzott olajmezőikért. A csatlakozásra hadirendbe sorakozott az olajvilág. Szovjet-Oroszország védelmében a newyorki Standard és Vacuum Oil, Rockefellerék óriási sajtószervezetével, a másik oldalon a Royal Dutch.

Folytatás az 5-ik oldalon

AZ UTOLSÓ 'VIRTUS' MAGYAR

IRTA: SZALAY LÁSZLÓ

Ő volt az utolsó magyar, aki se nem szántott, se nem vetett; nyeregen élte le az életét és térs birtokán csak terelgetett... Réter, ligetes, haragoszöld mocsaras volt ez az ekét soha nem látott szűzföld, nem volt azon porfelletet termelő homokdomb, inkább vizet csillogtatott s a mérész szökésű füves halmonok virágzó bokrok rezgették a szellő. S minden baromfi más-már, kedvére való tájakot legett.

A gulya, teszem, a nedves, tocsogó; ahol valósággal virágozott legelt — édesbús kolomp-szóra. S ezek a rétek andalítóan szépek voltak, minden hónapban változtatták a színüket. Áprilisban, ameddig a szem el látott, minden sárga volt — mert akkor virágzott a golyá-hír. Májusban meg nagy rózsaszínű szörök tarkálták a haragoszöld alapot — mert a kakuk mécsvirág nyílt... A keménykötésű partos mezőkön meg a szilajménes ropogtatta az acélos füvet. Kényeskedve hánnya föl farát egy-nemely jölkakott harmadfi s agodó nyertéssel hlvta elbolygott csikóját az anyakána. S ha vándorfelhő osont a nap elé, hogy meghomályosodott a mező, a nagyverű szilaj állatok megriadtak és megszaladt a ménes dübörögve.

Volt ostordurrogás a hahó. Hahó!... Hahó!... Szágulódtak a csikósok, mint a fűreg — elejbe, elejbe!... És megfordították a ménest.

Retgett erejű ember volt az utolsó "virtus"-magyar, Pál bácsi. Olyan csontokkal, akár az oroszlan, s legfőbb gyönyörűsége a lovaglásban tellett.

Reggeltől estig nyeregen ült s nagycsontu, öles, nehéz ember létere egy Plutó nevű erős ménlovat nyargalt. Ha kötőzködött a mén — ágaskodott, forgott vagy rugott, — úgy meg tudta szorítani a két combjával, hogy ropogtak a bordái és ordított kinyábnak. Ezen a behemót ménen járta az országos vásárokat.

De hiába volt a sok mulatozás, féktelen nyargalás, lassan elhízott... Irtózatossá lett a csontos, inas oroszlánból... Nem tudott már lovagolni se, csak üldögélt egy öblös bőségekben, el-elzúnyokált s ha fölriadt — ivott... Egyszer azt mondta a főfőszámadó juhásznak, Suhajtnak, aki együtt étkezett vele: — Olyan erősnek érzem magam, hogy földhöz tudnám verni a Samu bikámat is!...

— Hála Istennek! — De nem oda Buda, mert úgy érzem, megüt a guta, ha nem mozogok — hát idehallgass elhatároztam, hogy birkózni fogok! — Ahun e!... Dehát oszt kivel? — Azt is megmondom! Minden este keritessz ide három jurhást vagy csikót — a legerősebbeket... S aki odavág, annak száz pengőforintot adok!

Másnap három javakorabeli öles juhással állított be Suhajtnak... Valamennyien híres verekedők, az akasztófa a lapoc-

kájukra sütve... Először elkezdtek etetni-italni őket, s mikor a bor már dolgozott bennük, az arcuk kivörösödött, mint a paprika, megkezdődött a rettenetes torna... Csikoráltak a fogak, döntött a padló és kirobbant az elfojtott káromkodás... És mint a macskák, csak úgy repültek a sarokba a juhások...

— Megálljatok — bömböltek az öreg — levetem a kabátot meg a mellényt, föltűröm az ingem ujját, aztán esetek nekem mindhárom egyszerre!... Azoknak már vérben forgott a szemük, üvöltött bennük a dühös szégyenkezés, gyilkos tekintet vetettek a sarokba tömésztött szörnyű kampósbotok felé... Suhajtó fölfigyelt tekintetüket, lekaptott egy puskát a fegyvertárból, töltényt taszított bele s elejbeállott a kampósbotoknak... — Gyűhettek! — ordította a nekivekötött öreg. Mire azok rávetették magukat, mint a vadállatok...

Az elsőt toronkapta, a másikat megmarkolta lenn az oldalát, ott, ahol a bordák kezdődnek és emelni kezdte, hogy a harmadikhoz csapja... Irtózatost ordított a juhász: a rettenetes markolás kirepített az oldalát — csak úgy dőlt a vére... — Nem lesz semmi bajod!... Suhajtó bevisz a városba s a kirurgus bevarr!... És saroglyára fektetve a sebesültet, kicipeltek a szobából.

A birkózás a történetek után elmaradt... Senki se volt hajlandó száz forintért kirepítettetni az oldalát. Az öreg hát üldögélt

ivott... S lassanként mint a fagyóvíz a fagyóvíz, megkötődött az asztma képében az elmulás... Fojtogatta a köhögés... Kionosan vette a lélegzetet... A halántékán megdagadt az erek s a két szem vérből uszított... De azért még sokáig leköhögte a torkáról a halált.

Folyton a halálra dühösködött. Szidta, piszkolta: — Hisz csak elkaphatnám a nyakát — dörmögte — csak félkézzel kaphatnám el, úgy odamázolnám, hogy száz évig se rakná össze a csontjait az örök... — Úgy ám — mondta öreg Suhajtó — csakhogy a halál láthatatlan!... — Gyáva kutya — vagy álljon ki hát velem! — Azaz, hogy egyszer látható... Mikor az embernek elérkezett az utolsó órája, utolsó perce... Akkor megmutatkozik a szobában... — Igaz ez, Suhajtó? — Hát csakis. Házsen a régi íróskok oktatják, hogy megáll a halálóok fejénél, mérget csóppent a nyelvükre, oszt' atul halnak meg!... — Nagyon jól van, Suhajtó!... Hát nekem az az utolsó perc bőven elég lesz ahhoz, hogy ha bejön a szobába, pozdorjává törjem a csontjait!... És ettől kezdve nyugodtan várta az utolsó percét... Abban a boldog tudatban, hogy a csizmája sarka alá taphatja a jelentkező csontembert... De nem is szerettem volna a halál bőrében lenni!... Nem én!...

Egyszer névnapot tartott... Vendégül látta a falu csikóit,

gulyásait, juhászeit — vagy huszár... Két juhász hordta be üstnek is beillő öblös bográcsban a birkapörkötlet és körben járva, mertek kinek-kinek egy kalapnagyságú vaskanállal... Ettek komor hallgatással, jóleső falással — akár a farkasok... S valamennyi között elől járt jó példával maga az ünnepeit, a házgazda... Mikor a tőpörtös tejfőzős turócsuszával is elbántak, kivörösödött az öreg és csak úgy harmatozta a verejtéket... Ivott, mint a teve, hogy hűtse magát s egyszer csak érezte, hogy környékezete a — guta... — No most!... Körülnézett dühös kíváncsisággal, s az egyik sarkon megakadt a szeme... Fölordított, odamutatva: — Ki cselleng ott, a szögletben?!... Mindenki odameredt... — Gyer' elő, hadd nézzek a szemedbe, ha mersz!... A vendégek nem láttak semmit. S talán éppen ezért dermedt meg a szívük és állott égnek minden hajukszála... — Hát ha nem jössz, gyalva pimasz, majd hozzád megyek én!...

Azzal fölállt s a mázsás borszékét félkézzel fölkapva, elindult a sarok felé... Több se kellett a halálrámült vendégeknek; egymás hegyén-hátán, vadul menekültek. Az öreg meg belevágta a borszékét a titokzatos sarokba, hogy ezérbe szakadt s utána rávetette magát a titokzatos valakire és birkózott, küzdött vele, irtózatossá dobogás, fogcsikorgatás és ilhégés közepette... A megugrott vendégek még

ab áblakon se mertek benézni, az istállóba menekültek, ott rázta őket a hideg, hogy csak úgy citeráztak... Egyszer csak irtózatossá csőrömpölés közepette kitért az ebédlőszoba egyik ablaka — rámostól — s utána, néhány pillanat múlva, megjelent az udvaron az öreg, harsogó kacagással.

Az inge rongyokban lógott le róla, az arca, karjai összekaromolva... — Hej pásztorok!... Asztalhoz ülni! Elintéztem az ügyet... Azok fogvacogva jöttek és dadogva kérdezték: — Dehát ki is volt tulajdonképpen?!... — A halál, gyáva bitang!... Hallani se akarok róla többet!... És másnap a gazdaasszony egy kettőtört kaszát, kilenc zápfogat és egy szegy-csontot sópört ki az ebédlőlől, amiből elképzelhető, minő siralmasan végződött a hivatalos vendég látogatása... Még hét évig élt az öreg, s akkor se halt meg, mert a halál tájára se mert menni... Hanem egy kiadós ebéd után elszenderült, majd elaludt olyan mélyen, hogy nem tudták fölkelteni... Mit volt mit tenni: gödröt ásztak neki, bedugták — és földet huztak rá... S azóta alszik rendületlenül az utolsó "virtus"-magyar...

Háziorvosunk Levelesládája

Lapunknak sikerült Dr. Biro Károly háziorvosát meggyőzni arról a célról, hogy mindazon honfitársaink is kikérhesék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban átrendelődniük felkeresni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biro teljes mértékben ad felvilágosítást minden olyan olvasónknak, akinek előfizetése rendezve van. — Akik kérdéseikre Dr. Birotól magánleveleket várnak, ezt is ingyen kapják, ha előfizetésüket egy évre előre rendezik. Leveleiket az előfizetéssel együtt küldje a "Kanadai Magyar Újság" címére: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Biro Károly

Ezúton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biro csak teljes névelési címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetemes szerinti jellegű leveleire is válaszol, ha meg nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

Dr. Biro Károly új címe: 205 Canada Bldg. Saskatoon, Sask.

A SZAMÁRKÖHÖGÉSRŐL (WOOPING COUGH)

A szamárköhögés egyike a gyermekkor legkomolyabb betegségeinek. Felöltöttek is megbetegedhetnek benne, tekintet nélkül életkorukra, azonban a betegek legnagyobb számban a gyermekek sorából kerül ki. A szamárköhögés nem elhanyagolt meghülés, mint azt sokan hiszik, hanem fertőző betegség, melynek okozója szintén bacillus. A legtöbb ember fogékony iránta és át is esik rajta élete folyamán. Kétszer ritkán támadja meg a szervezetet, a vesztély azonban nem ebben, hanem a kisértő betegségeiben van.

A szamárköhögés nagyon elgyengít a beteget és ily módon mintegy előkészíti a talajt a légzőszervek egyéb betegségei részére. Különösen tuberkulózis az, amire szamárköhögés után ügyelnünk kell. Az ellene való védekezés a megelőzésből álljon, mert a gyógykezelése sokkal nehezebb feladat. Ne menjünk olyan helyre, ahol beteg van különösen ne vigyük gyermekünket a beteg házába.

A betegséget a köhögés alatt kilőveit nyálkacsöppek viszik át az egészséges egyénre. E csöppeknek nem ritkán 10-12 láb távolságra is eljutnak, ami egy átlagos szoba nagyságának felel meg. Fontos tudnunk azt is, hogy háziállatok, különösen a kutya és a macska szintén megbetegedhetnek e bajban és a gyermekkel játszódozó azokra is átjuttatják a betegséget okozó csírákat. A szamárköhögés sokkal veszélyesebb csecsemőkre, mint iskolás gyermekekre, ezért a kicsinyekre különösen ügyeljünk.

Ne próbáljuk gyógyítani házi szerekkel a gyermek feloldozással járó köhögését, vagy az olyan meghülésnek gondolt betegséget, mely két-három nap alatt nem múlik el. Hívjunk orvost, mert csak az ő segítségével segíthetünk a betegnek és elkerülhetjük meg a betegség terjedését.

R.F.M. Gyomorfájdalmi végett már negyed éve diétán él, de javulás nem érte. Ily esetben tanácsosnak látom a gyomrot és emésztőszerveket X-sugaras átvilágítást és ennek segítségével bajának pontos megállapítását. Orrával kapcsolatos panaszai a fentiéktől függetlenek és külön kezelendők.

G.J. MacD. A fejbőr korpásítása egy a penészgombához hasonló betegség-csírával való fertőzés következménye. A korpás hám és a gyulladást követő korpás hám közötti különbség az, hogy a korpás hám a haj kiállásához vezet. Igen elterjedt betegség, mely viszketésen és hajhulláson kívül más panaszokat nem igen szokott okozni. Az ellene való védekezés nagyon nehézkes, mert ha a fejbőrt meg is tisztítjuk, az újból való fertőzésnek annyi forrása lehet, hogy úgy tűnik fel mint ha lehetetlen lenne tőle megszabadulni. Sikeres kúra után nemcsak a borbélynál, a törül-

közvet, idegen fésűvel fertőzhetjük magunkat újból, de a saját fésűnkkel vagy keféinkkel is, ha azokat nem fertőtleníthetjük minden fésülés után. Ezt pedig majdnem lehetetlen megtenni. Kezelésére mossuk meg fejünket hetenként kétszer zöld szappannal (green soap) és utána öblítsük le lágy, lehetőleg eső vízzel. Ezután használjuk a következő kenőcsöt: Acid. Salyc. gr. XX, Sulph. Precip. gr. XX, Ol. Lavand. min X, Adeps Benz ad os I. Dörzsöljük be a kenőcsöt alaposan a fejbőrre és csak a fentebb említett heti kétszeri mosással távolítsuk el. E kezelés hónapokon, sőt éveken át kell folytatnunk az újraferőtés lehetősége miatt. A kenőcs helyett — melynek alkalmazása nem valami kellemes — használhatunk alkoholos kinyit tartalmazó hajvizet is egy ideig. Ultra-ibolya fényvel való besugárzások szintén ajánlatosak.

J.Cs. R. Alta. Fenti ízenetet küldöm Önnek is.

Mrs. J.J. Kis gyermekek szivbillentyű-betegségei (hacsak nem veleszületettek) fertőző betegségek) különösen sokféle gyulladást (Rheumatic fever) után szoktak visszamaradni. E betegség az oka száz közül 90 esetben a gyermekek szivbetegségeinek. Ha már egy szer változás történt a szivbillentyűin, azok meg is maradnak és a gyermeket megfertőztetéstől óvni kell. Ezt a szülőnek nagy gondnal kell végrehajtania, mert ha a gyermeket pajtasaitól eltiltjuk és szivére irányítjuk figyelmét, lelkiéletében oly károkat okozhatunk, amit később semmiképpen sem hozhatunk helyre. A betegség létrejöttében rossz fogak, gyulladós mandulák, a garat mirigyek és az orr melléküregeinek idült gyulladásai játszószerepet. E szervek betegségeit éppen ezért idejében kezelni kell.

Sz. I.L. Vizsgálta meg gyermekének zemeit egy szem orvossal. Gyengénlátó gyermek a tanulásban visszamaradhat, mert nem látja mit ír a táblára. A szem megfertőzése idegességhez és betegségekhez vezethet. A szemüveget, amelyre a gyermek a vagy serdülő korban szükség van gyakran felöltött korban el lehet dobni. A szülő kötelessége a látás zavarokat orvossal helyrehozni, nehogy a gyermek a tanulmányában hátráltatva legyen.

J.M.R. Sask. Erősebb dörzsölésre, vagy ütésre a bőrön kétféle foltok keletkeznek. A foltokat kisebb nagyobb bőralatti vérzések okozzák. A fokozott vérérzékenységet viszont az idegi elő, hogy a vér alvadási ideje meglassabbodott. E baj kezelése az orvos feladata és nagyjában abból áll, hogy bizonyos étrendet kell követnie, orvosságot szedni és ultra-ibolya fényvel besugározatni magát. A javulást a vér vizsgálataival lehet ellenőrizni.

Tallózás a nagyvilágban

MAGYAR VÉR FOLYT BRAZILIÁBAN — HÉT GYERMEKE SZÜLETETT EGY COLOMBIAI ANYÁNAK — HATVAN HALOTT, 1,600 SEBESÜLT A U.S.-BEN — HÖHULLÁM KINÁBAN.

ANGLIA, melynek népe tudvaleg nagy megbecsülésben részesíti az egyéni szabadságot s magánvagyonát, olyan újsággal lepte meg a világot, ami éppen nem szolgált jó hírekkel. A "London-Midland & Scottish" vasutvonal egyik utasát ugyanis törülköző-tolvajlásan kapták s a törvényszéki tárgyalások derült ki, hogy évente 25 ezer törülközőt lopnak el az angol vasutakról, ezáltal tetemes kárt okozván.

ARGENTINA délamerikai állam ujjában lényeges reformokat léptetett életbe a törvénykezés terén. Enyhítették a 60 éven felüliek kivégzését. A halálbüntetést is csak különleges esetekben alkalmazzák ezentes, sőt megengedik az elítélteknek, hogy válasszon az agyonlövés vagy a villamos-szék között, miután az akasztást eltorölték.

BECHUANIA afrikai angol gyarmaton ismét kitört a háborúskodás az angolok és a bamangwato benszült törzs között. Legutóljára 1926-ban szigorú eszközöközés folyomottak az angolok a bamangwatók ellen, miután azok rabszolgáskorban tartották a masarwa törzs tagjait. Most újból borzalmas részletek tudottak a leigázott törzs lakóinak szenvedéseiről az angol hatóságok tudomására viszont az elnyomó benszültöttek göröcsösen ragaszkodnak rabszolgatartó "jogaik"-hoz.

IRORSZÁG ellenzéki pártjai egyesültek a "Fianna Fail", de Valera köztársasági elnök pártja ellen, noha hivatalosan törvénytelennek nyilvánították az ellenzék támogató "kékingesek" szervezetét. Együtt ki-nevezték annak a katonai törvénytöréstől a tagjait, amely hivatva lesz a politikai vétségek és büntetéseket itélkezni. A katonai törvényeket a megkorbasólástól a halálbüntetésig terjedő hatáskörrel ruházták fel.

COLOMBIA középamerikai állam San Pedro városkájában Louis és Carola Perez spanyol házaspárnak állítólag hét gyermeke született, még hozzá mind a hét — fiú! Ugyanaz a jelentős bírszék beszámoló nemcsak arról, hogy az anya és a hét trónörökös jól érzi magát, hanem hogy legalább ebben az egyben még a nagy államokat is lefőzte s világrekordot állított fel a kis Colombia.

AZ EGYESÜLT Államok New York államában, Binghamton állomás mellett rettenetes vasúti szerencsétlenség történt, amelynek 39 halott és száznál több sebesült az áldozata. Az Erie vasutvállalat chicagói gyorsvonatának utolsó kocsjait apró szilánkokká törte az egyik mellékvágányról hibás váltóállítást folytán idő előtt befutó tehervonat. — Legalább 1,500-ra becsülik a Texas államban dühöngő szélvihar sebesültjeinek számát, míg a halottak száma eddig 18.

FRANCIAORSZÁG Nimes városában szokatlan bünyű foglalkoztatja a jogászokat. Egy vagyonos francia ugyanis azt álmodta egy éjjel, hogy valaki kést dőfött belé; következő éjjel egy bábút helyeztet ágyába és barátjával a kulcslyukon keresztül leste a támadót. Legnagyobb meglepetésükre az álom valóra vált: éjfél tájt egy álarcos alak surrant be a nyitott ablakon és hosszú tört dőfött a bábuba. Kiderült, hogy az "áldozat" unokaöccse volt a támadó, mert már nem tudta kivárni a ráeső örökséget. Bár az ügyész

KINÁBAN hosszú évek óta nem volt olyan nagy a hőség, mint az idén. Nankingban harmadik rendű meghalt napvadásban. Peipingben pedig, ahol a hőmérséklet 120 Fahrenheit fokot mutatott, a kínai munkások között a hőség következtében szintén számos haláleset történt.

LENGYELORSZÁG területén szigorúan büntetik a német-
rárt megnyilatkozásokat. A városi bíróság három havi fegyházra ítélte egy német anyanyelvű lengyel diákok, mert nyilvános helyiségben "Hell Hitler — abzug Poland"-ot kiáltott.

NEWFOUNDLAND, a Quebec, valamint Nova Scotia tartományok partjaitól északra felé irányban félnapos hajózás árán elérhető önálló brit szigetország kormányza a hozzátartozó Labrador Nain kikötőjébe irányította a "Challenger" angol fűcélhajót, hogy a "Minnie" nevű amerikai gőzöst rakományával együtt lefoglalja. Az Egyesült Államokból a szintén Labradorhoz tartozó Baffin-sziget felé igyekvő amerikai hajó fegyvereket és municiót szállít, a new-foundlandi vámrendelkezés kijátszásával.

NÉMETORSZÁG, illetőleg Bajorország München városa fölött pusztító vihar szüldött végig. Az orkászserű vihar az ifjú hitleristák vsárnap megtartott seregszemléjén súlyos szerencsétlenséget okozott. Az ifjú hitleristák München mellett sátorvárost építettek, amelyet a nagy vihar szétrombolt. A beomlott sátrak romjai alól egy halott és hat súlyos sebesültet húztak elő. Egy asszonyt a nagy vihar az uttesten a földhöz vágott s szerencsétlenségre ugyanakkor egy autó rohogott arra, amely halálra gázolta.

OROSZORSZÁG Podolsk város mellett eddig még kiderítetlen oknál fogva lezuhant egy nagy bombavető repülőgép, amelynek mind a nyolc utasa szörnnyelhalt. Az "Associated Press" moszkvai tudósítójának kábeltávirati jelentése szerint Baranoff légügyi komiszár és felesége, Gotzman repülő-főparancsnok és annak helyettese, Petroff, továbbá Zarzar államtervezési bizottsági tag és Gubonoff moszkvai repülőgépgyári igazgató estek a pilótával és szerelővel együtt a szerencsétlenség áldozatai.

A RUMÁNIAI Faltiné községben egy oláh földmivest le-tartóztatták, mert kiskorú gyermekét agyonütötte. A kis lány atyjától hsz lei-t lopott és ezért a bestiális apa-egy husángal agyonütötte a szerencsétlen teremtést.

SVÁJC Ragatz városa mellett, Glarus kanton Tamina völgyében olyan körülmények között menekült meg élve egy automból hat utasa, amire alig volt még eddig példa. Nem kevesebb, mint 450 láb mélységbe esett a gépkocsi, melynek elromlott a fékje s egy éles kanyarulatban menthetetlenül lezuhan a szakadékba. Bár az automból pozdórává tört, csupán három utast kellett aránylag könnyebb sebbel kórházba szállítani.

TRISTAN di Cunha szigetére híába keresnek lelkeszt az angolok. Ennek ellenére, hogy az Atlanti Óceán közepén fekvő kis sziget egyetlen családhoz tartozó mintegy százhatvan lakója igen vallásos, eddig még mindegyik lelkes menekült olyan a "legelső" visszatérő hajójával. Évente ugyanis egy, leg-feljebb két ízben jár arra hajó, de annak ritkán sikerül az állandó nagy vihar folytán a sziget sziklapartjait csónakkal megközelíteni. A szigetlakók tehát évekig ugyszólván teljesen elzárva élnek a világtól, de semmi szín alatt sem volnának kaphatók arra, hogy "házjukat" elhagyják.

KIALLOTTA AZ IDŐ TÜZPRÓBAJÁT LAPUNK, MELY HONFITÁRSAINK BOLDOGULASA ÉRDEKÉNEK TIZ ÉVE KÜZD

Fél Kanada élvezte a rádióban Magyar-Montrealt

KINCSES KOLOZSVÁR ÉS KRASZNAHORKA BÚSZKE VARA ÜZENT IDEGENEK SZAKADT VÉREINKNEK A LEVEGŐ HULLÁMAIN — A SEMMIBŐL TEREMTETTE ELŐ A MONTREALI MAGYAR MÜSORT NÉHANY LEKES MŰVÉSZ

CSÁVOSSY MARGIT énekművész, a montreali magyar rádió-műsor rendezője.

GYARFÁS IBOLYKA magyar hegedűművész.

Mint a "Kanadai Magyar Újság" előre bejelentette, szeptember első napjának estéjén magyar műsort adott a montreali "La Presse" rádióállomás. Örvendetes eseményként jeleztük előre ennek híre, mert hiszen manapság még az Egyesült Államokból is oly ritkán közvetítenek jó magyar muzsikát a levegőben, ha pedig néha felhangzik például a "Csak egy kislány van a világon..." dala, akkor is tévesen úgy jeleztük be a magyar nótakincsnek ezt a gyöngyét, mint "spanyol-cigány" darabot. Hiába, ez úgy látszik a magyar sorsa, hogy még azt a keveset is ellopják tőle, amit a mostoha sors netaján még meghagyott...

Annál öntudatosabban hangzott fel a CKAC rádióállomás a Rákóczi-induló: "Magyarok Istene rontsd a labanc hadát!" Ezt a montreali ref. egyház egyesített "Bethlen Kata" női karának és "Petőfi Dalkör"-ének száma követi majd zongorán felhangzott mindegyikünk legszebb imádsága: "Isten áldd meg a magyart..." Csávossy Margit csengő hangján szólalt meg ezután a "Mezei bokréta" kezdetű dal, melyet egy Duna-keringő követett. Ütemes elvenséget kölcsönzött a műsornak az a katonanóta, amit szintén a "Petőfi Dalkör" mutatott be Bessa kar-mester lendületes vezényletével.

Még a magyaros jellegű zené iránt kevésbé fogékony rádióhallgatókat is elragadtatta pompás hegedűjátékával Gyarfás Ibolyka, Montreal egyik legelső hegedűművésznője, aki Brahms egyik rapszódiját szó-kalattatta meg a hurokon tökéletes előadásban. Ugyancsak az ő hozzáértését dicséri a zenekar magyszerű bemutatkozása is, hiszen Gyarfás Ibolyka fardaságot nem ismerő lelkes közreműködésének köszönhető hogy a kiváló nyolctagu együttest sikerült a magyar műsor számára nemcsak megnyerni, hanem oly kifogástalanul bemutatni, mint azt a "Cigányszerelem" a "Pusztai lány: Hajnalka" és végül a "Szép város Kolozsvár" bemutatásakor is bebizonyították.

"Montreal magyar csalógnya", br. Csávossy Margit a "Mosoly ország" egyik hangulatos áriáját énekelte el mely érzéssel és magával ragadó művészetével. A rádió-hallgatók képeletben megtapsolták előadói készségéért, noha éppen-egy kérdemelte az elismerést a művésznő a műsor előkészítéséért és a sok utánaajrást igénylő rendezésért is. Csávossy Margit magyar célra kiaknázott összeköttetések kö-zösítését, hogy a montreali rádió "Provincial Hour"-ját a fenti magyaros műsorral töl-

töltött ki s hogy befejezésül ismét előléphetett a "Petőfi Dalkör" s élénkelhetette a kuruc "Csinnom Palkó"-t; meg azt a régi szép hallgatót: "Krasznahorka büszke vára, ráborul az éj homálya..."

Igy hangzott át fél Kanadán a magyar nép nótakincse — a Felvidéktől kincses Kolozsvárig — s úgy éreztek mindazok nevében, akik hallhatták és élvezhették, köszönet illeti azon lelkes zenebarátokat, akik immár a levegőben is megismerhették ennek a keletkanadai magyar kultúr-várnak a nevét: Magyar-Montreal.

Az olaszok vezetnek a tengeren

Az 51,000 tonnás "Rex" class óceánjáró a hajónapi tanúsága szerint Gibraltártól az amerikai Ambrose világitóhajóig négy nap, 13 óra és ötvennyolc perc alatt érkezett el, vagyis a 3181 tengeri mérföldnyi távolságot óránként átlag 28,92 csomó az-az 33 mérföld sebességgel tette meg.

Abból az alkalomból, hogy az óceán leggyorsabb átszelésért járó "kék szalagot" a német "Bremen" gőzöstől elhódította a "Rex" az angol sajtó aggodalmának ad kifejezést, amiatt, hogy az angol tengerhajózás hovatovább teljesen hátrébe szorul. A lapok hasábos cikkekben foglalkoznak az olaszok rekordjavításával s azt követelik, hogy az angol kormány állami támogatással tegye lehetővé a nagy Cunard-gőzös építésének befejezését.

Jó tudni...

Dohoghatunk és szidhatjuk a modern idöket, de az az egy bizonyos, hogy mindinkább a szellemi felvilágosodottság kormá-nyozza a világot és az osztálykülönbség eltűnőben van. — "Iron Age" (New York).

Az ember könnyen kitérül emlékezetéből a jótéteményeket és gyűlöli azt, aki hálaára kötelezte, mert a jótét meghálálását olyan nyűgnek érzi, amelynek nehezen veti alá magát. — (Páris.)

Csak azok érdemlik meg, hogy féltékenyek legyünk rájuk, akik nem adnak okot a féltékenységre. — (Brüsszel.)

Egy dologban Anglia kétség-telenül föltötte áll minden más nemzetnek. Anglia ugyanis az egyetlen olyan nemzet, amely bölcs összhangba tudja hozni a civilizáció két lényeges elemét: a modern feltételekhez való alkalmazkodást és a hagyományok tiszteltét. — (Madrid.)

4 CENTERT KAPHATÓ SZÁMOKÉNT LAPUNK AZ ALÁBBI ÜZLETEKBE:

Montreal Que.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

HARTMAN'S Stationery Store
1463 St. Lawrence Blvd.

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közjegyzői ügyekben forduljon

ALEX A. KELEN
1456 City Hall Ave.

Fűszer és csomagolóanyag. Különlegességek

CHERRY D. SZABÓ
14 Ontario St. East.

Toronto Ont.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

UKRAINIAN BOOKSELLERS
195 Queen St. West.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

UKRAINIAN BOOK STORE
393 Queen St. West.

Hamilton, Ont.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

ALEX A. KELEN LIMITED
fiókja — 244 James Street North.
Pénzküldés — Bevándorlási engedélyek — Óhazai árucikkek nagyban és kicsinyben — Óhazai bűtyögek. — Jogi és közjegyzői ügyek.

Kitchener Ont.

Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigarettáé dohány

S. JAROSZ
334 King St. West.

Winnipeg, Man.

SATURN IMPORTING CO.
Elgizna Ave. a CPR szállóddal szemben közel a Main Streetnek. Kül- és belföldi újságok, folyóiratok.

MOLNAR GYULA
700 Main St. — "Home Cafe" Etterem és Billiárd, a magyarok találkozó helye. — Óhazai áruk, dohány. Hirdetéseket is felvesz.

SZABÓ GYÖRGY
Pénzküldések, hajójegyek, bevándorlási engedélyek
272 Main Street, emelet

Melville Sask.

Minden pénteken megveheti a "Kanadai Magyar Újság" legfrissebb példányát

SIPOS GYÖRGY
a Market-tel szemben.

Stockholm Sask.

Magyar pártold a magyart. Fűsz gyűjtemény — hűtő italok — Magyar cigarettadobozok és hűtőanyagok

SZARKA JÓZSEF
406 — 4th Ave. South
Pipa és cigarettadobozok, hűtő és papír is kapható.

Lethbridge Alta.

Magyar Otthon Szálloda

SZARKA JÓZSEF
406 — 4th Ave. South
Pipa és cigarettadobozok, hűtő és papír is kapható.

Edmonton Alta.

Telepítési iroda — Pénzküldés — Hajójegyek — Bevándorlási ügyek

LUKÁCS LAJOS
10513 — 96th St.

Magyar asszonyok süteményét dicséri

Calgary

Az angol "Natalikus" "Szent Ferenc Néi Ottháza" augusztus 30-án az egyház nagytérében ünnepélyt rendezett, mely reményen felül fényesen sikerült. A vezetőség felkérésére a rendezést Balekch János, a "Szent Ferenc Férfi Egyesület" elnöke és neje, valamint Sári Magduska és Balekch Bettike vállalták. Fáradságot nem kímélve felkeresték csaknem az összes üzleteket a nagymennyiségű szeretetadományt gyűjtöttek a jó cél érdekében a következő cégektől: O. K., Dominion, Cut Rate és American mézsárszék, Burns vágóhid, Robin Hood malom, Eaton, Woolworth és Hudsons Bay áruházak, Co-op és Union tejcsarnokok, Polar és Coca-Cola szikvizgyárak, Blue Label, Margaret, Schuler, Empire, Sa-fety, Maillard, Goldstein és Welsz fűszerkereskedések, továbbá az Europa Café és Hardware Teria vaskereskedés.

Meg kell említenünk a magyar Uptown Bakery-t. Jó magyaros ízű kenyérével egyedül látta el az egész estélyt s nemcsak a magyarok, de az angolok is a legjobb étvágygyal fogyasztották a magyar kenyeret, melyet követve a magyar kenyeret készült szendvicseket. Külön ki kell említenünk az O.K. Meatmarket vezetőit, akik a soroláson nyert élő sertést újból felajánlották az egyház részére s Nechebauer Antal hentesmester részvétele mellett készítették el a szept. 9-én tartott nagy dísznótoros vacsorára.

Nem mulaszthatjuk el kiemelni a magyar katolikus nők aldozatosságát és egyben mű-

Atlanti Óceántól -- Csendes Tengerig

Polytízis az 1-65 oldalról

mindig elég jó volt az étvágya ahhoz, hogy a környékbeli farmok állatállományában kárt tegyen.

ÖSSZEÜTKÖZÉSEK egész sorozata következtében hét emberélet vesztett oda egyetlen hét leforgása alatt a tartomány területén. Armprior, Kingsville, Midhurst és Monkton városok közelében a robogó vonat négy autóbusszal ütközött, miután vezetőik nem voltak eléggé figyelmesek, viszont sehol sem védte sorompó az országúti utasok biztonságát.

A TORONTÓI nemzeti kiállításán ez évben nem nők, hanem férfiak vitték el a sütemény verseny több díját. Így például egy iskolásfiú első díjat nyert a péksütemények kiállításán, viszont a kétszereplős, egyszerű törték és kelt-tészták előállításában szintén férfiak vezettek. Ontariói háziasasszony maradt az elsősg a "pá"-készítésben s ugyancsak ontariói asszony a kanadai kenyérsütés "csempion"-ja.

FELFÜGGESZTETTÉK állásából Robbins egészségügyi államtitkárát és megindították ellene a bünyői vizsgálatot, miután ittas állapotban vezetett gépkocsiját. A súlyos kihágást elkövető magasrangú tisztviselő Brantfordban tartóztaták le, mert egy ottani kisfiút elütött autójával.

MEDVÉK garázdálkodnak a Sault Sainte Marie kikötővárosától északra fekvő erdősi vidékeken. Point Aux Pine és Gros Cap mellett alaposan megdézsmáltak a juhnyájukat, mire a lakosság engedélyt kért a hatóságoktól, hogy hajtóvadászatot rendezhessen a kártevő macskák ellen; az utóbbi években ugyanis vadászati tilalommal óvták a kiveszőben levő medvéket, melyek utabban igen szentelenekké váltak.

ISKOLÁSFIUKAL megrakott autóbusszal ütközött össze egy másik motós járművel Rockwood mellett, Guelph határában, minek következtében az autóbussz felfordult. A torontói kiállításról hazatérőben levő husz iskolásfiú közül egy ott a helyszínen meghalt, egy másikat élet-halál között szállították kórházba, viszont a bennülők mindegyike kisebb-nagyobb sérülést szenvedett.

HANGSZEREK
MINDENFELE KIVITELBEN Importált hegedűk, újak és kijátszottak, ugyasintén fuvó hangszerek a legalacsonyabb áron.

J.C. HARPER
CONSERVATORY OF MUSIC
11th Street 5th Ave. S. sarkán
LETHBRIDGE, Alta.

FIGYELEM!
MEGJUTOTT ELGIN és SVAJCI órák 15-17-21 és 7 éves szerkesztéssel jóállással elemők \$2.50-tól \$7.50-ig darabonként. Irjon magyarul.

JOHN R. PISKO
EKSZERESZ
McFarland Bldg., 4th Ave. S.
LETHBRIDGE, Alta.

A MAGYAROK FÉNYKÉPÉSE
KÉSZITI A LEGJOBB fényképeket jóállással mellett. Képeket színesben is magyt. Utlevélféket vidékre is gyorsan szállít.

H.V. CLARKE
McFarland Bldg., 4th Ave. S.
Phone: 2010
LETHBRIDGE, Alta.

Magyarok ruha üzlet

FERFIRUKA NAGY VALASZTEKBAN A LEGALACSONYABB ÁRBAN KAPHATÓK

PROGRESS CLOTHING STORE
114 — 5th St. S.
LETHBRIDGE, Alta.

Orvosságok a

HEADLEY DRUG vállalatnál kaphatók a leghatékonyabb és legbiztonságosabb orvosságok. Orvosi recepteket vidékre is pontosan szállít. McFarland Bldg., 4th Ave. S.

THE FRANK HEADLEY CO
Phone: 3772
LETHBRIDGE, Alta.

RUHA ÜZLET

AHOL MINDENFELE férfiruhát és cipőt vásárolhat és becsérélhet

ISAC EXCHANGE STORE
418 — 5th St. S.
LETHBRIDGE, Alta.

rületek kivételével egész Kanadában, aki rendszeresen repülőgépen kereget fel hívelt. A Richard Holmes, pilóta, vezetője "Focke" repülőgépe sem úrágabb az új, mint automobillal, viszont sokkal gyorsabb és legbiztonságosabb. Koch módját említi annak, hogy ugyanazon vasárnap két magyar templomban is tartson istentiszteletet.

LETHBRIDGE, Alta.

A lethbridgei első magyar Betegsegélyző Egylet október 7-én tartja a szokásos szept. táncmuláját este 8 óra kezdettel. Belépő díj férfiaknak 50 cent, nőknek 25 cent. A zenét Hothauer zenekara szolgáltatja.

REPULÓGÉPEN LATOGATJA HIVEIT REGINA PLÉBANOSA

Reginal lapok tudósítása szerint Ft. Koch Róbert reginal r. k. magyar plébanos a legmodernebb közlekedési eszközökkel jár ki vasárnaponként a 40 mérföldnyire levő Cupar telepre, hogy ottani magyar híveinek misét mondjon. Ugyancsak megemlíti a reginal híradás, hogy a "repülő páter" az egyetlen lelképásztor a tartomány területén, sőt talán az északi lakatlan ter-

Man.

Manitoba farmerel állították elő a kanadai árpatermés felét.

ALDOZATAIT szedi már a nyugaton is az álmokorság, nagy izgalmat keltvén egyes vidékeken a lakosság körében. Ez évben már négy halálos áldozata van csupán Manitoba területén ennek a titokzatos és mindaddig gyógyíthatatlan betegségnak. Mint a tartományi egészségügyi miniszter kijelentése alapján kiderült, a kor 1919-es járványoszerű fellépése óta évente 6-9 eset fordult elő, melyek ugyszólván kivétel nélkül halállal végződtek.

A VILLAMOS vasutak közti-lapdonba vételéről beszélnek már hónapok óta Winnipegben s állítólag a közelmúltban kiállított, majd pedig lefuttatott sztrájk mögött is üzleti érdekek húzódtak meg. Mindenesetre sok megjegyzésre adott alkalmat Vlen montreali főreiszvényes eladói tárgyalása, ki Anderson villamostársasági elnök ellenzése 50 millió dollárért újból felkínálta a villamosokat a városnak. Szakértők számítása szerint a City Hydro-val tervezett egyesítés esetén milliókat takaríthatnának meg a lakosságnak.

LEVEGŐBE röptik szeptember 10-ike táján Flin Flon észak manitobai bányatelep egyik sziklahegységét, mely alatt nagyobb mennyiségű ércre számoltanak. Addigra mintegy 500 egyenként 70 láb mély robbanólukban összesen 150 tonna dinamitot helyeznek el és a beomlások megakadályozására hatalmas fal-rendszert emelnek a Flin Flon bányás munkásai, kik között nem egy magyar is akad. Hozzávetőleges becslés szerint mintegy 650 ezer tonna érc tartalmu sziklát fog levegőbe roptatni a nagyszabású robbantás.

A LEGÖREGEBB "trapper" azaz vadfogó a legfiatalabbat választotta társául, midőn utnakindultak a vadászok a Hudson Bay kietlen nyugati partvidékei felé Churchill kikötőjéből. A 75 éves "Bill" McKenzie, ki már 1878-ban kikötött Churchillben, az alig 22 éves Kemp legénygel indult utnak,

megy jövő tavaszig vissza se térjen a messze északról.

REVOLVERT rántott a rendőre egy 19 éves Jengyel származású "flu", midőn az üzletek közül gyanútelő oialkódásiért kérdőre vonta. Midőn a rendőr hosszas dulakodás után bekísérte a fiatal gonosztevőt, kiderült, hogy már kilenc esetben volt törvény előtt rablásért s jelenleg egy gazolin-állomás kifosztásáért közköz. Az ifjú börtöntöltelék egy és negyedfél szabadságvesztésre ítéték.

25 CENTRE emelték Winnipeg városában a tej gallononkénti árát. Még ennél is magasabb az üzletekben vásárolt palack-tej, mely kvartonként 9 cent, míg a házhöz hordott 10 cent. Bárha a felemelt árak egyeznek a tavalyi télen érvénybeléptetett díjszállással, a termelőket ezentul \$1.68-at kapnak a tavalyi \$1.54 helyett minden 100 font tejért.

Sask.

Saskatchewan közel 100 tejesarnokában 10 millió font vaját állítanak elő évenként.

A BÉNYULÁS rettenetes járványa ellen máris megfelelő ellenintézkedéseket tesznek Reginában, nehogy a kör esetleges fellépése kizárhatatlanul találja az orvosokat. A tartományi kormány \$25-t fizet mindazoknak, akik ebben a betegségben szenvedtek s szérumgyártás céljából hajlandók magukat érvágásnak alávetni.

BOTTAL ütök annak a banditársaságnak a nyomát, mely az albertai határhoz közellevő Primate egyik üzletében egyetlen szakértő robbantással levegőbe roptatta a pénzeszekrényt és kerekken ezer dollárral állott odébb. A szakmány nagyrészt 5 és 10 dolláros bankokból állott s így a jómadarak minden különösebb feltűnés nélkül költötték el a bűnös kerményüket.

A "MAGASBAN" esküdtök egymásnak örök hűségét egy dubuci és egy youngi származású fiatal pár, midőn a manitobai határon levő Flin Flon bányatelep felett kétezer láb magasan tartották esküvőjüket egy barátjuk repülőgépen.

KÖLALJAL leöntött és meggyújtott patkányokkal lobbantotta lángra gazdasági épületeit egy Yorkton környéki ukrán farmer. A gyújtogatás vádjával törvény elé idézett 56 éves gazda esete különös helyzetbe hozta a bíróságot, mely nem tudta megkideríteni, hogy örülteit áll-e szalonka, avagy pedig eddig eltitkolt okból gyújtotta fel istállóépületeit a zavartan viselkedő ukrán.

A SZÁRNYASOK vadászata szeptember 15-iken kezdődik és november 14-ikén végződik a 60-ik meridiántól, azaz szélességi foktól délre eső területeken, míg a messze északon már szeptember elején megszűnt a vadászati tilalom, viszont október 1-én zárul. A vadkacsa, vadliba, szárcsa és szalonka vadászata a városokból kiözönlő sokaság tolokodása ellen már most "No shooting" jelzőtáblák kerül védekeznek a gazdák. A vadászati szenvedélyeket ugyan érvényesíti a válság is lelohasztotta, másszert viszont sokhelyütt megszárnra pusztulnak a vadkacsák betegség vagy mérgezés következtében.

ESTERHÁZY, az első magyar telepítőrel elnevezett magyarlakta község neve ismét szerepelt a lapokban azzal kapcsolatban, hogy Dr. Christie ottani orvost választották meg a tartományi orvos-egyesület alelnökévé. Dr. Christie személyében olyan megbecsülésnek

örvendő emberbarátot tiszteltek meg a saskatchewan orvosok, akiknek az Esterházy környéki pionir-magyarok is sokat köszönhetnek.

MEGÉREZTE halála közeléget egy Swanson nevű Prince Albert melletti 69 éves magános angol farmer s nehogy temetése sok pénzt emészen fel, maga készítette el koporsóját s rákövetkező reggelre örökre lehunyt szemelt. Egyetlen munkássával élt már évek óta az öreg gazda, aki a temetése után hatóságilag felbontott végrendelet értelmében minden vagyonát béresére hagyta.

KÉTEZER dollárra emelték fel a tartományi és Reginal városi hatóságok Lenhard helybeli rendőr gyilkosának nyomra vezető részére kitűzött vérdíjat. Bár most mult egy hónapja, hogy három gyanús alakot feltartóztatott Lenhard a rendőrt leölték, mindaddig nem akadtak a gyilkosok nyomára.

RAFIZETÉSSEL fejezte be a tartományi idej költségvetési évet, mint az a szeptember 9-én nyilvánosságra hozott jelentésből kiderült. A quebeci kincstár eszerint hat és háromnegyedmillió dolláros deficittel kezdte költségvetését, amit annál nehezebben tud majd egyensúlyba hozni a következő hónapokban.

HÁROMNEGYED millió dollárt sikerült már Calgary városának készpénzre váltania az év eleje óta abból a két és fél millió dolláros kölcsönből, melyet saját polgárai ajánlottak fel, nehogy a Malden amerikai bank által követelt 15 százalékos dollár-külföldiség megkelljen a városnak fizetnie egy régebbi kölcsöne után. Az amerikai bank ugyan beperelte az albertai legfelsőbb bíróságnál Calgary városát, de miután a tartozást kanadai pénzértékben pontosan megfizetik, a tárgyalást még ki sem tűzték ebben az ügyben.

FEJBEÜTÖTT a lezuhánót ut melletti fa egy Clifton melletti asszonyt, aki gabonát szállított "wagon box" kocsián az elvált torba. A nagy viharban kiderült fatörzs szerencsére nem okozott súlyosabb sérülést, miután a lovak megugrottak és a fa így megcsuszott.

"CELLAJAVÁL" együtt megröszkötött egy csavargó a rendőrség őrizetében Rimby telepén. Egy rovtomultu iszákot csendháborításért tartóztatott le a kerület egyetlen rendőre s miután nem állott rendelkezésre zárka, egy nehéz emelőszárhoz láncolta ideiglenesen a vádlottat. Mire azonban a rendőr a helybéli békebíróval együtt visszatért, hirt, hamva sem volt a megláncolt embernek, aki magával vitte az értékes épület-emelő csavart is.

Alta.

Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült költségvetéséből csak 40 ezret használ ki.

AZ EDMONTONBAN levő tartományi egyetem ellen száz ezer dolláros kártérítést perlt üdített Powlett calgaryi ügyvéd,

MEGHIVÓ NAGY MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTÉKRA!

Minden második sorsjegy nyeri! — Sorsjegy nélkül nincs nyeresémi! Az állam legzsigorúbb ellenőrzése alatt!

42.000 nyeresémi cca. 8.000.000 arany Pengő cca. \$2.000.000 kerül, egy sorsjáték alatt készpénzben kifizetésre.

Egyetlen sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhet készpénzben arany Pengő 500.000 — \$125.000

vagy a következő nyeresémek egyike: arany Pengő 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 1000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000, 4.000 stb. stb.

Ebből is látható, hogy milyen nagy nyerd esélyekben és nyeresémekben bővelkedik a magyar osztálysorsjáték és ép ezért oly közkedvelt az egész világon.

A következő sorsjáték 1. osztályú húzása 1933 október 14-17-én kezdődik és 1934 március közepéig tart. Minden hónapban 2-2 húzást tartanak az 5. osztály cca. 5 héti tart. Összesen 26 húzást tartanak. A nyeresémek minden osztálynál fokozatosan emelkednek.

Befizetésnél természetesen Pengőt is elfogadjuk, hogy megkönnyítsük a játékban való részvételt.

A nyeresémi külföldre való kifizetése a Magyar Nemzeti Bank engedélyével eszközölhető.

Rendeljen még ma az alanti rendelő levél kitérésével!

H. SZIRMAI
VI. Teréz körút 19.
BUDAPEST, HUNGARY.

Senki sem mondhatja magáról, hogy nincs szerencséje, amíg az nálam nem tette próbát!

Itt levágandó! Itt levágandó!

RENDELŐ LEVÉL.

FONTOS! Az alant megadott sorsjegyeket dollárban elfogadjuk, s azt a beérkezéskor a hivatalos napiórán szemlélve el, az esetleges kölcsönbözettel b. számláján vagy elismerem, vagy megterhelem, azonban az alant megadott árak megfizetésével a befizető a teljes nyeresémny-jogosultságát biztosította.

SZIRMAI HENRIK
BUDAPEST VI. Teréz körút 19.
BUDAPEST, HUNGARY.

Sziveskedjék részemre a \$1. magy. kor. Osztálysorsjáték 1. osztályára szerencseszámaim közli

..... drb. egész sorsjegyet a P. 24 — \$7. — \$.....
..... drb fél sorsjegyet a P 12 — \$3.50 — \$.....
..... drb. negyed sorsjegyet a P 6 — \$1.75 — \$.....
Minden további egész sorsjegy Pengő 24. — \$7.00
mely összeget mellékleten, ajánlott levélben küldöm, bank csekkben (Draft) bank után átutaltam. (Bankátutalásnál kérem a bankot utastalni, hogy kifizetésnél az Ön nevé közzölje.)

Kérem a sorsjegyekkel együtt a hivatalos tervet, húzás után pedig a hivatalos nyeresémnyjegyeket megküldeni. Nyeresémnyjog-sultságom megővése végett pedig sziveskedjék a beküldött összeget egyidejűleg elismerni.

Hazafias üdvözléssel

(Sziveskedjék címét pontosan és olvashatóan megírni!)

Robin Hood FLOUR

A LEGOLCSÓBB LISZT, MERT TÖBB KENYERET SÜTHETÜNK BELŐLE

A HIRDETŐTÁBLÁK ellen jelentett be harcot a tartományi kormány, hogy ezáltal is megakadályozza a csodálatos szépségű kanadai felvidék elcsúfítását. Az utogondozással megbízott alkalmazottak ezután nemesak elűntetik a különböző hirdetőtáblákat, hanem egyttal fel is fogják jelenteni azok tulajdonosait.

KETSZÁZ dolláros tengerőrdíj 1908 óta, azaz teljes 25 éven át egy Nikifor Cszejne nevű lengyel, aki a múlt héten halt meg Lethbridge városában. Csak ha lála után derült ki, hogy a földhözragadt szegényként idegőző "polyák"-nak több mint 10 ezer dollárnyi vagyon van a helybeli bankokban, amit most Lengyelországban levő rokonai örökölnek.

LEÜTÖTT a villám egy 17 éves lányt Swallow telepén a múlt heti zivatar alkalmával. Az édesapja farmján éppen talicskázó leány nem sokat hederített a közelgő égháborúra, miután a csirkeolj tisztítást akarta fejezni. Egyszerre csak hatalmas csattanás közben óriási melegt érzett, de az ég dörgést már nem hallhatta. A jultán szállították az összeesett lányt kórházba, de remélik, hogy meg tudják menteni életét.

CALGARY városában ismét vesztő mértékben terjed a gyermekbénulás, mely a néhány évvel ezelőtti dühöngő járvány alkalmával rengeteg áldozatot ragadott el a számtalan kisgyermek nyomorított meg. Szeptember eleje óta több esetet jelentettek a városi egészségügyi hivatalnak, mely tizenegy megbetegedést és egy halálos esetet tartott számon augusztus folyamán.

B. C.
British Columbia érovasztó telepelel gyártják a legjobb talajjavító vegyszert.

LADNER Wesminster melletti községet kétféle dolláros híddal kötik össze a közeljövőben a Fraser másik partjával. A British Engineering Company mérnökei máris utnakindultak, hogy a szükséges felméréseket eszközöljék a angol pénzürelkeletsegek fedeznék a kiadásokat is. Allitól New Westminster városa ellenéz a ladneri hid megépítését, mely a forgalom nagy részét elvonná.

A HALÁSZOK örömmel fedezték fel, hogy a Vancouver sziget nyugati partjától egészen Nootkaig az idén még nagyobb rajokban mutatkozik a pilchard vagy alóza nevé halaja, melynek rajzását már hetek óta aggodalommal várták. Ugyancsak jó fogással dicsekszenek a bálnavadászok is. Négy Victoriaiba érkezett hajó alig két hónap leforgása alatt összesen 207 darab kifelt bálnát lőt szigony-ágyuval az északi vizeken s a jó kereslet folytán azonnal értékesítették munkájuk eredményét.

A PILCHARD vagy magyarul alóza nevé hering-féle halak ugyazólván teljesen elmaradtak az idén, ezáltal rettenetes nyomorba kergetvén a fogászukból élő halászokat. Amennyi-

ben néhány héten belül nem mutatkozik pilchard a Csendes Óceán kanadai partvidékén, egy a tartományi kormány kénytelen lesz segíyezni a bajba jutott halászok családját.

AZ OKANAGAN-völgy "OK" jelzésű almatermés iránt ismét nagy kereslet mutatkozik tengerentuli országokban. Legutjában Egyiptomból is nagyobb rendeléseket kaptak a Fernie környéki gyümölcstermelők, akik meglepéssel vehetik tudomásul, hogy az egyiptomi almatermésnek immár háromnegyedrész British Columbiából kerül ki, noha néhány évvel ezelőt nagyrészt amerikai almát vásároltak a távoli Egyiptomban.

NANAIMO Vancouver-szigeti tizezer lakosu bányaváros legnagyobb szenciója egy angol menyasszony megérkezése volt, aki völégényét 22 év óta elvesszette hitte. A közelmúltban levelezés során egymásra találta s a hűséges menyasszony négyezer mérőföldet utazott egyedül, hogy a 22 éve tervezett menyegzőt megtarthassák.

MEGINDULT A NÉVMAGYAROSÍTÁS
Eddig nehezen lehetett a névmagyarosítást keresztülvinni. A belügyminiszter új rendelete értelmében két pengőért mindenki folyamodhatik névmagyarosításért, sőt szegénységi bizonyítvány alapján a kérvény belyegmentes. Miután a névmagyarosítási ügyeket a lehető leggyorsabban intézik el, remélik, hogy egy év alatt 150.000 ember fogja a nevét megmagyarosítani.

Chantecler
Sodráshoz a legjobb Nagy, önműködő fűzetben 5c
Chantecler
CIGARETTAPAPIR
"Többet használnak belőle, mint más gyártmányból!"

"Nuga Tona erőssé tette a szerveimet"
Mr. Jim Klecko, Reading, Pa., írta a következőket: "Minden szerzem el volt gyengélve és öreg emberként éretem. Barátaim említték előttem Nuga Tona kiváló eredményeit, mire én is vettem egy üvegget. Nuga Tona erőssé tette a szerveimet és most erősek éresem magam és nagyzerű egészségben vagyok. Nuga Tona nagyzerű szer gyenge, betegeskedő emberek számára."
Ha Ön gyengélkedik és az egészség nem az, aminek kellene lennie, ökvivlen használja Nuga Tona-t. Csodákat mivel ez a szer az emberek milliói részére, a világ minden részében az utolsó 45 év alatt. Nuga Tona új egészséget és új erőt ad és erősíti az elgyengült szerveket. Nuga Tona patikában kapható. Ha a patikában nincs kapható, kérje, hogy rendeljék meg a részére a nagyban árusítóól. Ne fogadjon el más orvosságot helyette, egy sem pótolhatja a Nuga Tonet.

TELEPÍTÉS A DEPORTÁLÁS HELYETT

Munkás
JOL FIZETETT MUNKÁY RELIEF HELYETT — ST NAPOS — MUNKAHETET, HÉT ÓRÁS MUNKANAPOT A KIHASZNÁLÁS BONTÉSETEL — MUNKÁS-KÉPVISELŐKET OTTAWABA!

125 EZER emberrel több dolgozik hivatalos becslés szerint augusztus folyamán, mint júliusban. Tekintettel azonban arra, hogy csupán a nagyobb üzemek tesznek havonként jelentést alkalmazottak létszámáról, úgy számítják, hogy a kétszáz ezret meghaladja az újonnan felvett munkások száma, míg a nyugatkanadai cséplőkkel együtt elérheti a negyedmilliót.

OTTAWABAN gyűlesezik már egy hete a munkanélküliek 250 fónyi küldöttsége, mely a következő igényt nyújtotta át Bennett miniszterelnöknek: hetenként \$6 segély magános munkanélkülieknek, \$10 családosoknak, \$2 minden gyermek után, továbbá \$25 teli ruházati illeték minden magános munkanélkülinek, \$50 a kéttagsú családoknak és \$10 minden további gyermek után. Emellett ezermillió dolláros közpénzt és olyan munkanélküli pénzsegély bevezetését kéri, melyhez csak az államnak és a munkaadónak kell hozzájárulnia, viszont a munkás ne viseljen kockázatot.

44 ÓRÁRA csökkentették a heti munkaidőt 48-ról a mantobai szövetfeldolgozó szakmában, sajnos azonban a rendelkezésre készítő szabók és szűcsök

Ujság
A MUNKANÉLKÜLI-BAL-ESETI ÉS ÖREGKORI BIZTOSÍTÁS ORSZÁGOS KITERJESZTÉSE — A KÖZÖZEMEK SZÖVETKEZETEKKÉ ALAKÍTÁSÁT — AZ ÜZSÓRA KIIRTASÁT!

esetében ez a rendelkezés nem alkalmazható. Ugyancsak eltiltották a rendszeres túlórázást nehogy ezáltal egyesek más munkás rovására vállalhassanak alkalmazást. A 18 évesnél fiatalabb tülpári nőmunkások bérének legalacsonyabb színvonalát heti \$11-ben és 25 centes órabéren állapították meg.

ELFOGTÁK azt a négy teherkocsit, akik miatt rengeteg kellemetlenségben volt része a Winnipegben átutazó munkanélkülieknek. A vasúti rendőrség ugyanis a csendőrök segítségét kérte, hogy a két szarukát nyakoncsipesse, viszont ezek heteken át olyan ügyesen csalták lépre a közbiztonság embezeit, hogy azok állandóan ártatlan munkanélkülieket zaklattak tettesek gyánánt. Most végre kiderült, hogy négy fiatal csirkefogó követte el a sorozatos rablásokat, összesen több ezer dollár értékű árut emelvén ki a "baksz-kárék"-ból.

REGINA városa több mint egy és félmillió dollárt számít költeni a tél folyamán közmunkákra, ha sikerül a tartományi kormány támogatását megszereznie. A pontosság \$1,600,000-re becsült összegből 900 ezer dollárt fordítanának munkabérekre.

SZÁZ MILLIÓS GAZDASEGÉLYEL RÖGZITIK A BUZA-ÁRFOLYAMOT?

Folytatás a 1-es oldalról
sen fennmaradó buzamennyiség nem fogja meghaladni az eddigi átlagot, sőt valamiképen úgy magyarázzák a megegyezés egyes szakaszait, hogy az csupán az európai buza-beviteli szabályozza, míg a világ többi kenyérfogyasztó piacán nincs megköve a gabonakereskedelem.

A londoni nemzetközi buzaegyezmény szövegének lényeges kitételei a következők:
Magyarország, Németország, Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Franciaország, Görögország, Ir Szabadállam, Jugoszlávia, Nagybritannia, Egyesült Királyság és Eszakirországi Lengyelország, Olaszország, Rumánia, Spanyolország, Svájc Svédország és Szovjetországi kormányai elfogadták Kanada, az Egyesült Államok, Argentína és Ausztrália kormány részéről hozzájuk eljuttatott felhívást, hogy fontolják meg azokat a módokat, amelyekkel együttesen végrehajthatnak a világ buzaeresletének és buzaimportjának egyensúlyba hozására. Ezért a következő egyezményt létesítették:

1. Kanada, az Egyesült Államok, Argentína és Ausztrália kormányai hozzájárulnak ahhoz, hogy országuk buza-termelését az 1933 augusztus elsőjétől 1934 július 31-ig terjedő termelési évben szabályozzák, tekintetbe véve más országoknak a kivétel elvének elfogadása alapján teljesített buza-kivitelét. A világ buza-kivitelét erre az időszakra a buzaeresletnek megfelelően 560 millió bushelben állapították meg.
2. Hozzájárulnak továbbá buza-kivitelüknek 1934 augusztus elsőjétől 1935 július 31-ig terjedő időpontban 15 százalékkal való csökkentéséhez.
3. Magyarországi, Bulgáriai, Jugoszláviai és Rumániai kormányai hozzájárulnak ahhoz, hogy országuk összesített buza-

tenék a buzaának emberi táplálékként való fogyasztását.

3. Hozzájárulnak ahhoz, hogy a buza árában történő javulást követnie kell a vámtételek leszállításának és már most megteszik az előkészületeket ezirányban arra az időpontra, amiódon a buza bizonyos árszínvonalat elér és ez az árszínvonal állandósul.

4. Az import-államok is mindent elkövetnek a világ buza-kereskedelmének talpraállítására. Tudatában vannak annak, hogy szükség van az országukba behozható buzamennyiségek tekintetében fennálló korlátozások módosítására és elvben hozzájárulnak a módosítások megtételéhez. A kivitel-államok a maguk részéről tudatában vannak annak, hogy az 1933—1934. termelési évben ezen a téren nem lehet lényeges haladást elérni, de ugyanakkor az import-államok a maguk részéről minden előkészületet megtesznek a hatályos változtatások keresztvitelére abban az esetben, ha a buzaárak végrelegesen felfelé haladó irányzatot követnek az 1933. naptári év első hat hónapjában elért buzaárakkal szemben.

5. Azokat a kötelezettségeket, amelyeket az import-államok ebben az egyezményben magukra vállaltak, a következő nyilatkozat alapján kell értelmezni: Elismerik, hogy a buza-ával bevett terület és a protekció mértékére irányuló intézkedések elsősorban minden ország helyi viszonyaitól függenek és az intézkedésekben kívánt változtatások gyakran az országok törvényhozásainak szentesítését követelik. Mindazonáltal az egyezmény célja az, hogy az import-államok ne használják fel előnyükre azokat a kötelezettségeket, amelyeket a kivitel-államok buza-kivitelük csökkentése tárgyában önként vállaltak s ezért az import-államok nem folytatnak olyan politikát, amely meghusitná a kivitel-államok részéről teendő azokat az erőfeszítéseket, amelyek a buza árának hasznosított árszínvonalra való emelésére irányulnak.

Az értekezleten résztvevő államok anyagilag hozzájárulnak a nemzetközi buza-tanácsadó bizottság felállításához, amely bizottság az egyezmény működésben tartására és alkalmazására ügyeljen.

Az egyezmény két mellékletet tartalmaz. Az első a buza világlaci árszínvonalának

KANADAI DOLLÁRJÁT

GYORSAN, BIZTOSAN ÉS A LEGMÁKÁSBAB ÁRFOLYAMON KÜLDI AZ OHAZÁBA

GEORGE SZABO

272 Main Street — WINNIPEG, MAN.
Hajójegek részlete is, Bevándorlási engedélyek.

megállapításáról, annak alkalmazásáról szól és kimondja, hogy a californiai Stanford-egyetem által az angol birodalmi kikötőkből vett buza minták alapján kiszámított legalacsonyabb világlaci árszínvonal méterezésánként 12 aranyfrank, ezek szerint bushelenként 63.02 aranycent, ami 91-93 kanadai centnek felel meg a jelenlegi árfolyam alapján.

Rockefellerék szövetségben a — Szovjettel

Folytatás a 2.ik oldalról
A szovjet elismerése most már csak hetek, legfeljebb hónapok kérdése. Rockefellerék a kimeríthetetlen orosz naftaforrások birtokában úgy számoltak, hogy érzékenyen megsebzethetik a Royal Dutch-ot, azaz régi ellenségüket, a Morgan bankot. Sajtójuk már alapos befolyásolja a közvéleményt és az új piacok után kutató amerikai iparnak a szociális termelésből fakadó jólét világot Eldorádóként festik le. "Radikális", de valójában a kapitalista Amerika érdekében dolgozó képviselők és szenátorok egymás után utazgatnak már Moszkvába meg Leningrádba, keresvén a szovjet vezetőknek értékes barátságát, amiből azután dollárokat kovácsolhatnak.

HA CYILOKROL VAN SZÓ — AKAR A FASCISTAKKAL IS SZÖVETKEZNEK A VÖRÖSÖK

Állítólag már kiszemelték az Egyesült Államok moszkvai nagykövétét Olson, Minnesota állam jelenlegi kormányzója személyében, aki Roosevelt előtt egyik bizalmasa és a kommunista eszmék nagy megértője, — no már ha nagy üzletből van szó!
Az Oroszország és az Egyesült Államok közötti újabb összemegoldásnak mi sem fényesebb bizonyítéka, mint hogy Peter Bogdanov szovjet-megbízott 41 orosz kereskedelmi ügynök élén sorra látogatja az amerikai gyárakat és már eddig is több mint 75 millió dolláros rendelést adott le — főleg gépekre és hadianyagokra. Ezen rendelések nagy részét eredetileg Németországból szereztek volna be, de miután Hitler általános felháborodásra — erőszakosan lépett fel a zsidó Horváth Elemér.

Rége is kedvelték, ma **JOBB** AZ IZE, MINT VALAHA

Manapság sokkal többen élvezhetik a Maxwell House kávéét Kanadában, miután eredeti zamátját a "Vita-Fresh" csomagolás folytán időtlen időkig megtartja.

Ez a különleges csomagolási eljárás kivonja azt a levegőt a bádogdobozból, mely ellenkező esetben elrabolná a kávé ízét.

A Maxwell House kávéét Kanadában porkölik és csomagolják. Izele meg Ön is!

MAXWELL HOUSE Coffee

Kanada Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.

375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 22747.

Szerkesztő: BACSKAI P. BELA Editor

Nagyobb hirdetések árát kívánatra azonnal küldi a kiadóirodát.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$2.00, Félévre \$1.00 Külföld \$3.00
Subscription in Canada 1 year \$2.00 half year \$1.00
To foreign countries 1 year \$3.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkevesebb hirdetés 50 cent. Három-
napi kiadás \$1.25. Kijelölje be Money
Orderrel vagy bilyegben a kiadóirodát.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE! Apró-
hirdetéseink között megtaláljuk, hogy
két vagy több hirdetőnek címe azonos.
Kérjük tehát olvasóinkat a feltüntet-
ett nevekre nagyon vigyázzanak,
mert a hirdető csak a saját nevére
érkezett rendeléseikért vállalhatnak
felelősséget.

**KÜLDJEN BE \$1.00-t és mi annak el-
senben bérmentve küldünk önnek 3
tucat importált Modiano Club ciga-
rettapapírt. Vagy \$1.00-ért bérment-
ve küldünk egy főt különlegesen
finomra vágott cigarettadobányt, a-
vagy durvára vágott pipadobányt.
Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3
főt különleges minőségű kevert
nyers leveles dobányt. CALGARY
TOBACCO CO 434-8th Ave. East
CALGARY, Alta.**

**TORONTÓ környéki legényember,
kinek ezer dollár készpénze és ugyan-
annyi öröksége van, elfoglaltsága
mialt eszton keresi 24-32 év közötti
leány vagy özvegy ismerettségét há-
zaság céljából. Szíves levélbeli meg-
keresést "KANADAI" jellegre a kiá-
dóirodátba kér: 375 Hargrave St.
Winnipeg, Man. 35-38**

LEVELESDOHÁNY. Ha Ontario déli
sarkában termelt, nap-érelt dohányt
pipál tudja, hogy az egészséges és
jó zamatu. Ontarioba rendelve 15 fon
tos csomagként csak \$1.55, Quebec
és Manitobába \$1.75, Sask. és Nova
Scotiába \$2.15, más tartományokba
\$2.25. Egy csomagot (öbben is meg-
rendelhetnek, külön kímérve küldöm.
Joseph Horváth, AMHERSTBURG,
Ont. 37-40

SIR ADAMANTH TITKA

mert megbontja a vér összetételét. Ezekkel a pilulákkal hely-
rehozom az egyensúlyt.

— Ugyan? Nos azt egyet nekem belőle.

— Világrt sem! Készítésénél a leg gondosabban szem e-
lőtt kell tartani az illetőnek szervezetét, mert különben rögtö-
ni vérmérgezést okoz. Ami engem felüldít, az neked halált hozna

— Ugy hát a kevésbé veszedelmes ágyat választom —
felelt nevetve a rendőrfőnök. Kérlek rendelkez összes szem-
élyzetem felett. A mai jelszó... és itt fülebe sugott valamit
Tychonak.

— Senkit sem fogok háborgatni. Csak arra kérék,
hogy intékezdj, miszerint az ezen cédulán felírt tárgyak dél-
után egy órára kéznél legyenek. Ezzel egy kis papírlapot adott
át a rendőrfőnöknek, melyek a legkülönösebb tárgyakat sorol-
ták fel. Ime a jegyzék:

BESZERZENDŐ:

1. Egy fekete fénytelen tafeta-öltöny és álarc.
2. Egy pár kautchuk-cipő kéthüvelyes gummitalppal.
3. Ugyanily keztyű, könyökig érő szárral.
4. Egy porcellán-bót, erős méretekkel.
5. Egy pár 85—100 cm. magas lábtó, olyan aminőket a
mocsarak lakói kötnek a lábukra, hogy a vízben gázol-
hassanak.
6. Egy puha oxigén-tömlő, 3—4 liter tartalommal.
7. 2—3 postagalamb, az erősebb fajtából (egy ketrec
egyik rekeszében).
8. Két darab patkány (a ketrec másik rekeszében).
9. Egy megbízható kis delező, kettős porcellántokban,
melyek közül egyiknek fedele Mária-üvegű, másik
kállüvegű legyen.
10. Egy kifúvott tojáshéj, mely lycopodium-porrall van
töltve.

A rendőrfőnök átvette a jegyzéket és hangozan felkaca-
gott annak elolvasása közben.

— Ejnye, de furcsa felszereléssel indulsz te erre a had-
járatra.

— Kissé furcsa az összeállítás, az igaz, hanem az is
igaz, hogy ha csak egyetlen tárgy is hiányozna a felszerelés-
— 30 —

TÁVIRAT

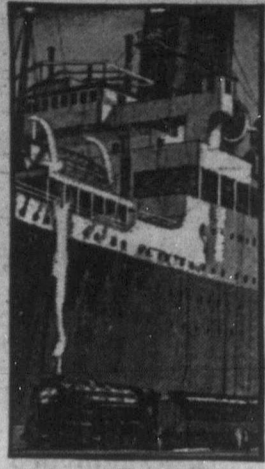
Szent István-napi sorshúsvadászat a környékén élőknek lettek nyeresé-
nyel kibuzva: 2522, 2642, 26102, 20822, 20117, 26159, 20526, 29107, 27372,
29204, 29222, 26128, 20522, 31172, 27622, 29752, 29072, 29405, 29425.

A főnyereményt megnyerte a 20842 számú sorjegy, melynek tulajdonosa
Cselenyák Lajos, Provost, albertai honfitársunk.

ALEX. A. KELEN LIMITED

1456 City Hall Ave. MONTREAL Que. Pénzküldések. Hajójegyek.

Karácsonyi Társasutazások az Óhazába

Montrealből, 1933 November 21.
—én a nagy és modern
"AURANIA"—n

indul egy személyes vezetés alatt
álló társasutazás, egyenesen
Havre-ba, Franciaországba. Innen
gyorsvonaton egyenesen
Budapestre utazhatik.

A Cunard hajókon a legkényel-
mesebb kabinokat kapja, az
ellátás kitűnő, hűtő italok, sző-
rakoztató játékok, táncok, hang-
versenyek állnak rendelkezé-
sére, hogy az utazást a lehető
legkellemesebbé tegyék.

Utazhat még "AUSONIA"—n
is Halifaxból, December 9.—én

Olcso Hajójegyek

CUNARD

Montreal Toronto Winnipeg Vancouver

Miért van az,
hogy sok betegség, mely látszólag ellenáll hi-
res orvosok gyakorlatosságának, oly egyszerű
házi orvosság mint a

Forni-féle

Alpenkräuter

gyógyhatásának enged!
Mert az jótékonyan befolyásolja az emésztés és kiválasz-
tás működését.
Nem gyógyszerári orvosság. Kísérletlen laboratóriumunkból
szállítja.

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.

2501 Washington Blvd., CHICAGO, ILL.
Yámentesen szállítva Kanadába.

HELYI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEKI

DRUMÁR JÁNOS

ből, nem merném felvenni a harcot azzal a rejtélyes házzal.

— Hol kívánod kézhez venni a tárgyakat?

— Szállítsd ide, ebbe a helyiségbe.

— És mikép gondold ezt cókínókat észrevétlenül be-
csempészni a házba?

— Nincs szándékomban az észrevétlen behatolás. Nyu-
godtan, a hónom alatt fogom bevenni!

— És mikorra tervezed a látogatást?

— Ma délután 5 órakor.

— Arra az időpontra kaptál látogató-szelvényt?

— Nem, nem is kértem. A rejtélyes hirdető csak ra-
vaszságból tűnteti fel úgy, mintha a szelvényen levő óraszám
határozná. Nem annak szövege határoz, hanem a sulya.

— Ugyan! Ne mond!

— De mondom. Nemde uram — fordult Mr. Devonhoz

— a szelvény szövege így szól: "Ezen szelvény a leg gondosa-
ban őrzendő, hogy tisztátalanság avagy sérülés ne érje".

— Ugy van uram!

— Nos. Nem ugyanazt mondja ez a figyelmeztetés,
mint azt mondaná: Vigyázz, nehogy ennek a papírlapnak su-
lya megváltozzék?!

— Tényleg igaza van!

— Már most csak az a dolgom, hogy pontosan annyi és
annyi milligramm sulyu papírlapot dobjak a szekrénybe, ami-
nőt annak hihetetlenül pontos érzékenysége megkövetel. Ha
egy milligrammal tévedek, a gépezet nem működik, azaz a ka-
pu nem táru ki.

— Bámulum elmésségét!

— Bámulatosabb az ellenfél elméssége és ügyessége.
Ezzel a rejtélyes ellenféllel vagy ellenfelekkel örömmel veszem
fel a harcot, mert ugyancsak próbára teszi képességeimet és
előrelátásomat. Szerencsém, hogy az ellenfél önmaga árulja el
erejének titkát...

— Elárulja?

— Ugy van. A szekrények bámulatos pontossága arra
mutat, hogy abban a házzal egy zseniális technikus, egy ha-
sonlíthatatlan lángész rejtőzik. Ebből pedig önként következik,
hogy a technika csodáival képes magát védelmezni. — Gépezet

— Elárulja?

— Ugy van. A szekrények bámulatos pontossága arra
mutat, hogy abban a házzal egy zseniális technikus, egy ha-
sonlíthatatlan lángész rejtőzik. Ebből pedig önként következik,
hogy a technika csodáival képes magát védelmezni. — Gépezet

Pénzpiac

(A "Canadian Press" szept 11-iki je-
lentése) Amerikai dollár:
eladási \$1.05
vételnél \$1.07

Angol font \$4.75
Magyar Pengő 28.61 cent
Cseh korona 4.52 cent
Jugo dinár 2.16 cent
Rumán leu 0.96 cent

A Magyar Nemzeti Bank árfolyama
1933 augusztus 29.-én
Kanadai dollár P 3.73—3.90
Amerikai dollár P 3.97—4.07

Dr. S. S. PEIKOFF

ORVOS ÉS SEBESZ
RÖNTGEN GEP
311 McIntyre Block
WINNIPEG, MAN.
Rendelő telefon: 95017
Lakás telefon: 54449
Magyarul beszélnek

HJA, AKKOR MÁS VILÁG VOLT

— Olvastad? Kecske méten
meghát az utolsó gyertyamártó
— Boldog világ volt az, mi-
kor az emberek még gyertyát
mártottak. Ma egymást márt-
ják be...

Magyar Patika

KELETKANADÁBAN
I. ROTHBART
394 Dundas Street West,
TORONTO, Ont.
Postai megrendeléseket pento-
san szállítunk. — Felvilágos-
tást díjtalanul adunk.

UTASOK, ÜGYNÖKSÉGEK FIGYELMÉBE

Örömmel hozzuk szíves
tudomásukra, hogy

VOLK W. urat

biztuk meg a Winnipegben lévő
nyugat-kanadai irodánk
vezetésével.
Arra kérjük barátainkat, hogy
Volk urat bizalommal keressék
fel minden utazási problémával

HAMBURG-AMERICAN LINE

673 Main Street, Winnipeg.

**HA PÉNZÉT gyorsan, biztosan és a legkedvezőbb
árfolyam mellett óhajta átutalni az Óhazába,
küldje azt Kanada legnagyobb pénzküldő irodája, az
ALEX. A. KELEN LIMITED cég által.**

**KÉRJEN MEG MA LEGUJABB PÉNZKÜLDŐ IVEINKBŐL ÉS GYŐZDJÉK MEG SZEMÉ-
LYESEN IS, HOGY ARANTYENGŐBEN, LEIBEN, DINÁRBAN, CSEHKORONÁBAN VAGY
BÁRMILYEN MÁS PÉNZNEMBEN JOBB ÁRFOLYAMOT KAP KANADAI DOLLÁRJÁÉRT
MINT BÁRMELY MÁS BANKTÓL VAGY HAJÓSIRODTÓL EGÉSZ AMERIKÁBAN**

**Mint eddig is, minden ügyfelünk egy, a címzett által sajátkezűleg aláírott
nyugtát kap és azonkívül résztvesz az évente kétszer megtartandó nagy
húzáson, ahol értékes ajándékokat nyerhet**

**HA CSALÁDJÁT VAGY MENYASSZONYÁT ÓHAJTJA KANADÁBA HOZATNI MI
KÉSZSÉGESEN RENDELKEZÉSÉRE ÁLLUNK A BEVÁNDORLÁSI-ENGEDÉLY
MEGSZERZÉSÉBEN ÉS KIVÁNATRA A HAJÓJEGYET KEDVEZŐ
RÉSZLETTFIZETÉSRE IS ADJUK.**

Óhazai Bélyegek — Közjegyzői Okiratok — Felvilágosítások

ALEX. A. KELEN LIMITED

1456 City Hall Ave.

MONTREAL, Que.

Minden Házban Nélkülözhetetlen az

MINDEN TESTI
FAJDAIMAT ENY-
HIT — AZ EGÉSZ-
SEGET MEGÓVJA —
A SZERVEZETET
FELFRISZITI
Minden Magyar Or-
seletben és Gyógyszer-
tárban kapható egész
Kanadában
Nagy Üveg 1 dollár
Közép Üveg 60 cent

RENDELJE MEG

POSTÁN

Küldje be az árát levélben és a
pontos címét — TELJESEN
KÖLTSÉGMENTESEN küldjük
postán. (Rendelhető utánvétellel is
15 cent postabélyeg beküldése
mellett.)

Írjon erre a címre:

ELGIN CHEMICAL CO.
693 Markham St. TORONTO, Ont.

VISZONTELADÓKAT ÉS ÜGYNÖ-
KÖKET keresünk Kanada minden
magyarlakta helyén. — Érdeklő-
dők küldjék be a címüket részletes
felvilágosításért és árjegyzékért.

MAGYAR HENTES ÜZLET

ALEX'S MEAT MARKET
649 Pritchard Ave. McKenzie cor
460 King St. és Dufferin sarok
Raktáron tart friss sertés, mar-
hahúst, óhazai minőségű kol-
bászárakat, füstölt szalonnát, há-
jat, zsírt, tojást, és más pap-
rikát. Nagyobb rendeléseket
házhoz, vidékieket Manitoba-
ra rögötre utánvétellel (C.O.D.) száll-
ítjuk. Szíves partfogást kér.
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

Tözsde

A hétfői winniepei helybeni má-
ró árak a következők:

BUZA —
No 1 69 cent; No 2 67 c; No 3 65 c
No 4 63 c; No 5 58 cent.

ZAB —
No 2 CW 35 cent, No 3 CW 32 c.

LEN —
No 1 CW \$1.39; No 2 CW \$1.35.

ROZS —
No 1 CW 48 cent, No 2 CW 47 cent.

ÁLLATÁRAK

GÖBÖLY
J6 3.00 — 3.75
Közepes 2.25 — 2.75
Száraz 1.25 — 2.00

VAGÓ MARHA
J6 3.00 — 3.50
Közepes 2.25 — 2.75

BIKA
J6 1.25 — 1.50
Száraz 1.00 — 1.25

ÖKÖR
J6 1.75 — 2.25
Száraz 1.25 — 1.50

BORJU
J6 4.00 — 5.00
Közepes 1.50 — 3.00

SERTÉS
Válogatott 6.75 — 6.75
Nehéz 6.25 — 6.25
Könnyű 4.50 — 4.50
No. 1. kocsa 4.50 — 4.50
No. 2. kocsa 3.50 — 3.50

BARANY
J6 4.75 — 5.00
Száraz 3.00 — 4.00

BIRKA
J6 1.25 — 1.50
Száraz 0.75 — 1.00